

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupená Mgr. et Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou se sídlem 8. pěšího pluku 2380, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské nám. 6, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, čj. MMR-49390/2020-83/2313, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 2. 2021, čj. 22 A 5/2021-19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :**I. Vymezení věci**

[1] Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) usnesením ze dne 21. 7. 2020, čj. MSK 63890/2020, sp. zn. ÚPS/16240/2020/Kol, podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zastavil řízení o žádosti o obnovu řízení. Touto žádostí se žalobkyně domáhala obnovy řízení o její jiné (dřívější) žádosti o obnovu územního řízení. Podle správního orgánu I. stupně je ale taková žádost právně nepřipustná, protože podle § 100 správního řádu se lze domáhat pouze obnovy řízení ukončeného rozhodnutím „ve věci“, tedy nikoli řízení skončeného rozhodnutím o jiné žádosti o obnovu řízení. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl a potvrdil usnesení správního orgánu I. stupně.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným usnesením odmítl. Uvedl, že podaná žaloba byla blanketní a žalobkyně ji podala poslední den žalobní lhůty. Pouze v této lhůtě mohla žalobu doplnit o žalobní body. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nemá datovou schránku, bylo by nutné jí výzvu k doplnění žaloby doručovat poštou. Taková výzva by ale nemohla být žalobkyni doručena v rámci žalobní

lhůty, tudíž by žalobkyně nemohla v dané lhůtě žalobu doplnit. Za této situace krajský soud žalobkyni nevyzval k doplnění žaloby a po uplynutí žalobní lhůty ji odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. V ní namítá, že v žalobě neuvedla petit, a přesto krajský soud seznal, že se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelka má tedy za to, že žaloba obsahovala ve vztahu k jejímu konkrétním případu skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných, a proto krajskému soudu vznikla povinnost ji vyzvat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. k odstranění vad žaloby, pokud měl za to, že žalobní bod je nedostatečně specifikován. Pro účely konkrétního žalobního typu je třeba žalobu posuzovat podle obsahu, přičemž důležitý je petit žaloby. Chybí-li petit, lze jej doplnit i po lhůtě k podání žaloby (k tomu odkázala na rozsudek NSS ze dne 9. 7. 2009, čj. 7 Aps 2/2009-197). Podle rozsudku NSS ze dne 25. 8. 2004, čj. 6 Azs 75/2004-69, nelze žalobu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnout, pokud nebyla výzva k odstranění vad žalobci řádně doručena. Podle usnesení NSS ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56, je-li žaloba podána včas, musí být žalobce vždy k odstranění vad žaloby vyzván. Opačný přístup by byl přepjatým formalismem. Za určitých okolností může soud rozhodnout i bez žalobní námítky, např. podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (k tomu odkázala na rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2004, čj. 5 A 157/2002-35). Protože krajský soud stěžovatelku nevyzval k odstranění vad žaloby, odepřel jí přístup k soudu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl. Žalobkyně si musela být vědoma toho, že podává-li poslední den lhůty žalobu bez podstatné náležitosti, nemá garanci, že ji soud k odstranění vady vyzve. Soud je povinen žalobce vyzvat k doplnění žalobních bodů tehdy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas (ve lhůtě pro podání žaloby) doplnit. K formulaci žalobních bodů se opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud ve své judikatuře (k tomu odkázal na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, a ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31, a rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2010, čj. 7 As 15/2010-56). Žalovanému je z úřední činnosti známo, že se žalobkyně různými podáními pouze snaží účelově napadat všechna správní řízení a rozhodnutí týkající se stavebních záměrů nacházejících se v blízkosti její stavby a pozemků a paralyzovat tím různé stavební záměry a činnost státní správy.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] V kasační stížnosti stěžovatelka vymezila kasační důvody odpovídající důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Konkrétně namítá, že krajský soud nemohl žalobu odmítnout, protože stěžovatelku předtím nevyzval k odstranění vad podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[8] V zásadě shodnou kasační stížnosti stěžovatelky se již Nejvyšší správní soud v nedávné době zabýval v rozsudku ze dne 19. 8. 2021, čj. 8 As 79/2021-41. I v dané věci se stěžovatelka nejprve domáhala obnovy řízení jiného řízení o její dřívější žádosti o obnovu řízení a následně podala poslední den žalobní lhůty blanketní žalobu, kterou krajský soud odmítl, aniž by stěžovatelku vyzýval k odstranění vad podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Tento postup zdůvodnil shodně jako nyní. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod, aby se nyní odchýlil od závěrů,

pokračování

kteřé učinil ve výše uvedeném rozsudku. Tím spíše za situace, kdy následnou ústavní stížnost stěžovatelky Ústavní soud usnesením ze dne 23. 11. 2021, sp. zn. I. ÚS 2850/21, odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

[9] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele (zde stěžovatelku) k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

[10] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že její žaloba neobsahovala petit, tedy co navrhuje ve smyslu § 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s. Obecně lze souhlasit i s tím, že chybějící petit lze doplnit i po uplynutí lhůty pro podání žaloby, zde dle § 72 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek NSS ze dne 9. 8. 2004, čj. 2 Azs 63/2004 - 46). V dané věci je však podstatné, že i přes chybějící petit bylo z obsahu žaloby zřejmé, že stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Žaloba byla označena jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu a toto rozhodnutí bylo následně v textu žaloby náležitě identifikováno, byl uveden jeho obsah a datum, kdy bylo stěžovatelce doručeno. Závěr krajského soudu, že stěžovatelka svojí žalobou brojila proti rozhodnutí žalovaného, je proto logický a Nejvyšší správní soud se s ním ztotožňuje.

[11] Námitka, podle které žaloba obsahuje skutkové děje a okolnosti ke konkrétnímu případu stěžovatelky individuálně odlišitelné od jiných případů, není důvodná. V průvodním dopise k žalobě stěžovatelka uvedla pouze, že zasílá žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V samotné žalobě pak uvedla jen, že dne 19. 11. 2020 obdržela rozhodnutí žalovaného, jímž zamítl její odvolání a potvrdil usnesení krajského úřadu, jímž bylo zastaveno řízení o její žádosti o obnovu řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím krajského úřadu, neboť se jednalo o žádost zjevně právně nepřipustnou. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu, opřeny o rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, že žaloba stěžovatelky byla tzv. blanketní, neboť neobsahovala žádný dostatečně konkrétní a individualizovaný žalobní bod, jímž by přímo reagovala na rozhodnutí žalovaného.

[12] Stěžovatelkou uváděná rozhodnutí (viz odst. [6] výše) na nyní projednávanou věc přímo nedopadají, neboť řeší odlišné situace, v nichž krajský soud skutečně měl povinnost žalobce vyzvat k odstranění vad podání postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s., a přesto tak neučinil, příp. neučinil řádně. Na nyní projednávanou věc naopak dopadá krajským soudem citovaný rozsudek rozšířeného senátu NSS čj. 3 Azs 66/2017 - 31. Rozšířený senát zdůraznil, že pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby, neboť zákon zcela zjevně chápe odstraňování vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako výjimku z pravidla, že žaloba je podána bezvadně (na rozdíl od ohlašovacího principu kasační stížnosti – viz § 106 odst. 3 s. ř. s.), a žalobce si proto musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve. Dále v bodě 58 dospěl k jednoznačnému závěru, že „soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Pro posouzení možnosti doplnění žaloby, zbývá-li jen několik málo dnů do konce lhůty pro podání žaloby, bude klíčové, zda může soud žalobci nebo jeho zástupci doručit výzvu rychle, typicky disponují-li tyto osoby datovou schránkou, anebo má soud povinnost doručit na elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu (za podmínek § 46 odst. 2 o. s. ř., ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Naproti tomu, bylo-li by třeba žalobci nebo jeho zástupci doručovat výzvu poštou, nemá soud povinnost vyzvat jej k doplnění žalobních bodů, byť ještě k doplnění žaloby zbývá několik málo dnů; takováto výzva by zpravidla nemohla být poštou žalobci doručena včas, aby ji žalobce stihl vyhovět.“

[13] V nyní projednávané věci bylo žalobkyni rozhodnutí žalovaného doručeno 19. 11. 2020. Poslední den k podání žalobní lhůty (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) proto připadl na 19. 1. 2021. Teprve tohoto dne podala žalobkyně podle podacího razítka žalobu k poštovní přepravě a krajský soud ji obdržel až 20. 1. 2021, tedy den po skončení žalobní lhůty. Krajský soud tedy v odst. 5 napadeného usnesení nepřesně uvedl, že mu byla žaloba doručena poslední den žalobní lhůty, ačkoli daný den byla teprve podána k poštovní přepravě. Tím spíše ovšem platí, že krajskému soudu nezbýval již žádný prostor k učinění výzvy dle § 37 odst. 5 s. ř. s., resp. stěžovatelce k doplnění žalobních bodů. Krajský soud proto nepochybil, pokud stěžovatelku již nevyzýval a žalobu rovnou odmítl. Ani Ústavní soud neshledal takový postup rozporným s právem na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (viz usnesení ze dne 2. 8. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1223/17, nebo výše uvedené usnesení sp. zn. I. ÚS 2850/21 vydané v jiné stěžovatelčině věci).

[14] K námitce, že v určitých případech může soud rozhodnout i bez žalobní námítky, Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Asz 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s., byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pouze pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Z moci úřední je tedy soud oprávněn zrušit rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost jen tehdy, pokud tato nepřezkoumatelnost brání přezkoumání rozhodnutí z hlediska uplatněných žalobních bodů. V usnesení NSS ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS, k tomu rozšířený senát poznamenal že „*z povahy vady pak postup z moci úřední přichází v úvahu i u vad spočívajících v nepřezkoumatelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to proto, že nepřezkoumatelnost brání zpravidla věcnému přezkoumání a posouzení důvodnosti žalobních námítek.*“ Stěžovatelčina argumentace nemá oporu ani v rozsudku sp. zn. 5 A 157/2002, na který odkazuje. Z daného rozsudku plyne pouze to, že soud k nepřezkoumatelnosti přihlíží i tehdy, pokud ji účastník nenamítá. Námitka stěžovatelky tudíž není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Žalovanému, který měl ve věci úspěch, nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. prosince 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu